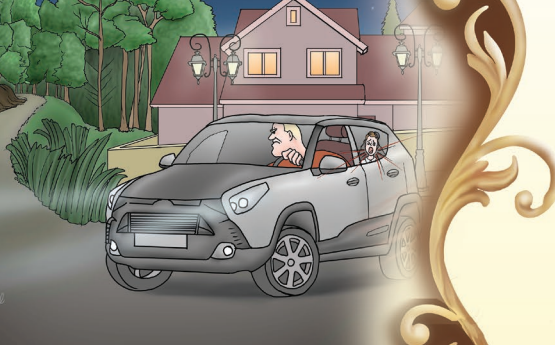

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאווע שליט"א תלמידו של מרן פוסק חזון בעל 'שבת הלוי' זצוק"ל

◆ משיחורניו של מוריננו ראש הישיבה שליט"א ◆

לגלות את מתיקות התורה

"זאת חקת התורה". מובא במדרש, שאמות העולם מוניו את ישראל ואומרים: 'מה טעם יש במצוות פרה אדומה', לכן הקב"ה קורא לה "חקת התורה" - חקת חקתי וגזרה גזרתי ואין לה רשות להרהר אחריה, ואנחנו מאמינים בני מאמינים, הולכים בדרך ה' ובמצוותיו גם כשאנחנו מובנים לנו, ומאידך, עלינו להשתדל לגלות את הדעת הטמונה בתורה בכל מקום שאפשר לנו לגלות.

וכמו שהאור החיים הקדוש מפרש את הפסוק (דברים כו א) **וְשִׁמְחַת בְּכָל הַטּוֹב**, שעלינו לשמח בתורה מפני שהיא פולקת את כל הטובות שבעולם, ומפנין שבתורה פלולות כל הטובות שיש לנו, לכן על ידי עסקנו בתורה, עלינו להבחין בחסידים ובטובות שה' עושה עמנו ולבא להפירת הטוב לה' וזהו התפאר מה שאמרנו תז"ל: 'אין טוב אלא תורה', הינו, אי אפשר לגלות את הטוב שה' עושה עמנו אלא על ידי עסק התורה.

ידיעה עם קיום

פי התורה אינה שכל וחכמה בלבד, אלא מטרתה להודיע לנו את גדלת ה' על מנת שנשיב ללבנו על ידי דעת זו הפרת הטוב ואהבת ה', כמו שכתוב בפרשת ואתחנן: **וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ פִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים בְּשֵׁמִים מַמְעַל וְעַל הָאָרֶץ מַתַּחַת אֵין עוֹד**, וההפרת הטוב לה' עושה אותנו ממלכות פהנים וגוי קדוש לה'.

וידועים דברי האור החיים הקדוש: 'אם היו בני אדם מרגישים במתיקות וערבות טיב התורה, היו משתגעים ומתלהטים אחריה', והינו שפאשר אדם עוסק בתורה לשמה, הוא מגלה על ידה את אהבת ה' לגריותו ואת גדל רחמינותו ואת רובי החסידים שהוא עושה עם גריותו בכל עת ובכל שעה, וזוהי מתיקות וערבות התורה שמביאה את האדם לידי קרבת ה' שאין לה תענוג גדול מזה.

התענוג הגדול

וכמו שהעיד דוד מלכנו שהיה מלך ושוים טובה לא נבצרה מפניו, ובכל זאת אמר: 'ואני קרבת אלקים לי טוב', כלומר, אף על פי שיש לי כל טובה שאבקש ואחפץ, אין לי טובה ותענוג אלא קרבת אלקים וכל תענוגות העולם הזה הן פאין וכאפס לעמת התענוג הגדול שנשמת היהודי מתענגת מקרבתו: יתברך, ועל כן באמת דוד מלכנו השקיע את כל חייו בתורה ובשירה של אהבה והתרפסות לפני ה' יתברך, כאמרו: "חצות לילה אקום להודות לה על משפטי דצדקה".

וידברי האור החיים שאמר שהיה 'מתלהטים אחריה' בודאי אין הפרוש שמתלהטים אחרי חכמת התורה, שהרי לא שיה' להתלהט אחרי החכמה או אחרי אותיות התורה, אלא הפרוש הוא שיש להתלהט אחרי ה' מתוך אהבה והפרת הטוב אליו, שזה נקרא שאדם מתלהט אחרי דרכי התורה לאהב את ה' כמו אבותינו הקדושים וקדוד מלכנו שהלכו בדרכי התורה, וקיימו 'אם בחקתי תלכו' בקב שלמדו ולמדו את שירת התורה ונעמיתו דרכי אהבת הבורא ומדותיה הטובות.

טוב התורה

והתורה פוללת גם את מסכתות בבא קמא, בבא מציעא ובבא בתרא, שהם סגיות העוסקות במצבים של ידיעבד - כשבני אדם לא עסקו בהפרת הטוב לה' והתנהגו במדות רעות והזיקו לחבריהם כפמתאוננים, כמרגלים וכקנרי, שפארו פפרשיותינו בהעלותה, שלח וקנרי, שפארו נתקנו מסכתות זיקין אלו, ללמדנו איך להתנהג בנקים שבני אדם כאילו עושים, וכמוכן אסור לנו להסתפק בלמוד מסכתות אלו בלבד, אלא להשקיע את עקר כחותינו לעסק במסכתות המזדרות מי'עשה טוב', להפיר את ה' ולברכו ולהודות לו על חסדיו שעלינו.

מתיקות הניסים

— מכתבים למערכת —

מנות קליני

באמתחתי מעשה נורא ואיים שארע עמי במגיעי לגיל המצוות, לפני קעשורים ושבע שנים, ותפלתי שיהיו דברי לתועלת הכלל:

בשנות ילדתי, בלומדי בתלמוד תורה, הייתי הגדול מבין כל חברי הכתה, ובהגיע סוף שנת הלמודים של כתה ו', כבר הגעתי לגיל המצוות והתכוננתי לשמחת הבר מצוה, ואני בלבי החלטתי החלטה לא נעימה, להזמין לבר מצוה רק את מי שהבנתי שמשתלם לי להזמין אותו.

קשבוע לפני שמחת הבר מצוה עשיתי לי 'רשימה שחורה' ורשימה נקייה, ברשימה השחורה כתבתי את כל מי שלדעתי אינו חבר שלי, כלומר שאינו אוהב אותי או שאינו מבכד אותי או אפילו אם רק אין לי קשר אתו, וברשימה הנקייה רשמתי את שמותם של אותם שהם חברים טובים שלי, במטרה להזמין רק אותם.

ברשימה הנקייה היו שנים עשר חברים שהחלטתי להזמין אותם ולמקרת הבאתי אתי שתיים עשרה הזמנות וחלקתי להם, בדוקא חלקתי הזמנות ולא תליתי מודעה בכתה בכדי שלא קלם יבואו לשמחתי, וגם בלדי שאותם שאיני רוצה להזמין אותם רגישו היטב שלא משתלם שלא להיות חבר שלי...

אבל כאן ארעה לי הפתעה לא פשוטה, בכתה היה ילד אחד בשם ישראל שהיה ילד תמים וטוב לב שלא מפרע לאף אחד, אבל גם אינו בקשר עם אף אחד, ואני לא הזמנתי גם אותו, מפני שהוא לא היה בקשר אתי, והילדים האחרים שנכגעו מקב שלא הזמנתי אותם נתלו על קב שלא הזמנתי את ישראל וחילי למחות נמרוצות שזוהי הנקייה משחתי מצדי שלא הזמנתי אותו, בזמן שהוא לא מציק לאף אחד ואין סבה לפגע בו.

המהומה בכתה התפתחה מיום ליום והגיעה לאזני המלמדים שהתערבו והסבירו לי שלא ראוי לעשות כה אר אני לא זזתי מעמדותי, ומכיון שהכל היה בסמוך ליום הבר מצוה, הם לא הצליחו לשנות את רצוני, גם כשעברו את הורי בנושא.

« המשך המעשה בעמוד ג' »

לקחי תול בטל אמרתי, שהתורה נמשלה לטל ולקטור מפני שהיא מצמיחה את המדות החבויות בלב האדם, כטל וכקטור המצמיחים את העצים החבויים באדמה או את הקוצים והדגדגים שבה. ואם אדם לא מתאמץ לתקן את מדותיו, התורה שלומד מצמיחה ומגדלת את מדותיו ויצריו הרעים.

דע את ערךך

ועוד סבה לכך שתלמיד חכם שאין בו דעת הוא גרוע מן הנבלה, מפני שמפניו שהוא בעל תורה, אנשים טועים בו וימעיכים אותו ולומדים ממשעו וממדותיו שאינן הגונות, ונמצא שהוא מרקיב גם את האחרים ובה הוא גרוע מהנבלה שירחה רע, אך אינה מרקיבה אחרים.

וכשצדק מתרחק ממדות רעות, יתרחק ביותר מן המחלקות שהיא מדה רעה וקשה מאד, שישנו טבע לבני אדם, בפרט אם יש להם ענוה פסולה והם חלשים ברוחם, שהם נמשכים להלחם בבני אדם, וכל זה מפני שאינם מעריכים את עצמם ואת הטוב שיש להם, ולכן, מקנאותם באחרים המצליחים מהם, הם רבים עמהם, ואלו היו שמחים בחלקם, לא היו מבזים את עצמם להלחם באחרים, ועוד, שאדם שהוא ענו ושמת בחלקו, הוא תוק ברוחו ולא נחלש מכך שחברו גדול ומצליח ממנו, פי הוא מביז ש'לא עליך המלאכה לגמור', והוא מרצה בעצמו.

שאינו ראוי להקנס למשפן ה', עד שקרא הקב"ה בעצמו להקנס.

ולפי זה יובן למי קוראים ת"ל 'תלמיד חכם שאין בו דעת' - שהוא יכול להיות אדם הגדול בידיעת התורה, אך אם אין בו דעת, כלומר שלא למד דעת מהתורה לנהג במדת הענוה שהיא ראש המדות הטובות, ומפניו שאין לו ענוה, אינו מאיר פנים לחבריו ואינו מפיר להם טובה, וממילא אין לו הפרת הטוב גם לה', עליו ת"ל 'אומרים: 'גבלה טובה הימנו'.

תורת המצוק

ובכך התורה דומה למאכלים, שששצדק לומד תורה, עליו לקום 'ותורתך בתוך מעי', היינו שיבוא מלמודו למדות טובות, שבכך נחשב שהוא מעפל את התורה בתוך מעיו, ואם אינו עושה כן, הרי שתורתו דומה למאכלים שנשארים מחוץ למעיו של האדם, כגון בין השנים, שאז המאכלים מעלים ריח רע פגבלה.

ואת התלמיד חכם הזה ת"ל 'מחשיבים כגרוע מן הנבלה, פי תורתו והפכת לו לסם הפנות, כמאמרם (תפנית 1) לא זכה, נעשית לו סם הפנות, הינו שהיא מרקיבה את נפשו, בכך שגורמת לו גאוה ומדות רעות כאל שנותר בין השנים ומרקיב את השנים.

וכדברי הגר"א הידועים על הפסוק: 'עורף כמטור

על מצות פרה אדומה דרשו ת"ל (במ"ד ט"א) את הפסוק: 'מי יתו טהור משמא', שפשהתכוון מיטרה את השמא, הוא עצמו נטמא מפה, ובהמיושן פרשתנו אנו קוראים על פה שעם ישראל חלקו על משה פעמים, גם לפני הפקאת הצור וגם כשקצה נפש העם בדרך.

ולקבן זאת נקדים, דנהג מוכח מהלכות תורתנו הקדושה שהיהודי חשיב יותר מהתורה הקדושה, והוא חשב אפילו יותר מלוחות הפרות בעצמם, שחרי אם ביום השבת בית המקדש עולה חלילה בלחבות אש וספר התורה והלוחות שבו עומדים להשרף, אסור לכבות את האש, ולעמת זאת, אם יהודי מוטל כספק פקוח נפש, מתר לחלל עליו את השבת ואף את יום הכפאים כדי להצילו ומדוע?

ערבה של תורה ללא ענוה

משום שהתורה נמשלה למאכלים ולמשקים; לחם, יין, חלב ודבש, וכדוע, טבע האכל שאם אוכלים אותו הוא מועיל מאד, אך אם מניחים אותו פמות שהוא, ובפרט בשר שמשארים אותו פמה זמן ללא קרוה, נודף ממנו ריח רע של גבלה.

וכיצא צוה אמרו ת"ל (ויק"א ט"ו) על התורה: 'כל תלמיד חכם שאין בו דעת, גבלה טובה הימנו', ולמדו זאת מפה שמושה רבנו שנתן את התורה לישראל, נהג בענוה גדולה והרגיש עצמו

מרידות עונשו של סרבן

בציור שבכותרת הגליון: החבור חטוף ברכבו של הגוי, שהעמיד פנים יהודי שרצה להסיע אותו הביתה.

המעשה המלא במדור 'מתיקות הנסים'.

בציור שלפנינו: בשעה שעם ישראל צמאו למים, צוה הקב"ה את משה לדבר אל הסלע, כלומר לשנות לפני עם ישראל למול הסלע פרק של דברי שבח והפרת הטוב לה' על החסדים שעשה עמהם ה' עד עתה (עי' יקריש במדבר תס"ט), שיחשבו בכרכה ראשונה וקדוש על המים, וכך יהיו ראויים לנס, שהסלע יוציא להם מים.

אבל רוח העם קצרה ולא הבי להמתין למים עד שישים משה לדבר את דברי השבח לה'; לכן משה קראם "מורים" שפרושו 'סרבנים' (תנ"כ), מפני ש'סרבי' לשמוע מפניו את דברי ההפרת הטוב לה'; והנה את הסלע כדי להראות להם שהם דוחקים את השעה ומבקשים לשתות מיד מים, ללא הודעה לה' תחלה כדגמת אותה הפלע. ועל נל הסלע שהוציא מים חלב שמן ודבש. הוציא גם דם והמים יצאו בקצף וקטפו את אותם סרבנים (שח"ט תהלים קה).

האם יש קשר בין המשקים הללו לתורה?

על כך במאמר: 'מתיקות הפרות שמצמיחה התורה' ובמאמר: 'מתיקות התורה המתקיימת באדם'.

עצות מתוקות

מצות כבוד הורים היא מצוה יסודית מאד, שבה האדם נמדד האם הוא מכיר טובה למי שעל ידו הוא קיים בעולם, ורק אדם שמכבד את הוריו, יוכל גם לכבד את הקב"ה שבארץ, כמו שאמרו חז"ל (שומרי א' ח"ו). כל הכופר בטובתו של חברו סופר שפופר בטובתו של מקום, ומפגל זה מובן, שפגאם מכבד את חבריו והוריו, יוכל לכבד את ה', ולכן פשטאם רואה כפיה הוא טורח בעבאר עבדו, ויבא מפה להעריך אותם ולכבדם, ונמצא שעל ידי הנשואין האדם מתעלה יותר במצות כבוד הורים.

מתוקות שיחי

רבנו של עולם, מודה אני לפניך על שבראת את הנרי שעזרו וסייעו לי רבות כל ימי חיי, אפא חון אותם בבריאות ונחת ממני ומפל יוצא חלקיהם, ונכני לכבדם ולהטיב להם טובה ונחית בך שאלה בדרך תורתך הקדושה ומצותיה הנפלאות, ויבך יתרבו להם זכויות, כי אני נחשב כחלק מהם וכל מעשה טוב שאני עושה נוקף גם לזכותם, וזים בני את ההכנסה שהכנסתני בתורתך הקדושה, להאריך את ימינו ושנותינו מתוך בריאות ונחת על ידי מצות כבוד הורים, אמן סלה.

שבתורה, ואתרי למוודו הוא מתבונן במה שלמדו ונוציא מלמוודו מודות טובות וקא ממונו לאהבה ה', וקו טוב לו בזה ובבא.

יחד, ועלינו לקיים מי יתן טהור מטמא על ידי שנגביר את הטבעים הטורחים והטובים שבונו, על הטבעים הרעים.

וחז"ל למדו ש"מי יתן טהור מטמא" התקיים גם אצל מרדכי הצדיק שגולד משמעי שהיה טמא במורדותו בדרך מלכנו, ודרך זה מלפידנו להזהר שלא לפול במדת הפחולקת המבארת גם בפרשתנו ולא לחלק על שים יהודי, וכל שפן שלא לחלק על צדיקים, פמתאוננים וכשמעי כן גרא שחלק על דוד מלכנו וחרפו וגדפו.

איך נצלים מטבע המחלקת?

ואדם שיש לו טבע של מחלקת שמעי כן גרא, ולמד מרדכי הצדיק שהיה מזרעו של שמעי והשתמש בטבע שהיה בסבו, לזעק זעקות של חרופים וגדופים על הבריות, לזעק לה' זעקה גדולה ומרה על צערם של ישראל, והשיב את בני דורו בתשובה מאהבה על ידי שלמדם בנעימות ובמתיקות את דרכי ה'.

עוד אמרו חז"ל, שמי יתן טהור מטמא מתקנים גם בך שזוכים לעולם הבא על ידי עולם הזה, וכדי לזכות לחיי עולם הבא, עלינו להפיק מלמוודנו הנהגות ישרות, כי פשאדם עלה לפני בית דין של מעלה, לא יוכל להצדיק את עצמו בך שעסק בתורה בלבד, אם לא הלך בדרכי התורה לאהב את ה', להפיר לו טובה ולהג עם חבריו בענינה ותנו, עין טובה וישאר מודת טובות, ולהפך, הדבר יתהפך לו לתביעה, שאמרו לו: כל כך הרבה עצות למדת בתורה וכל כך הרבה דעת יכולת לשאב מלמוודך והתבטלת מך?

לכו, החס על עולמו, מוחפים היאך לעסק בתורה בקדשה, שקדם למוודו הוא עושה תשובה על טעיותיו, וקו הוא נעשה כלי לגלות את דעת ה'

ענה יובן מדוע האדם חשוב יותר מהתורה, שעליו לחלקים שבת ולא על התורה - מפני שהתורה היא מגלה מהפולחן ה', שפטרותה לפולחן את האדם אורחות חיים ולהליכו בדרך הישר, וכל מה שהתורה נמשלה לחלב ושמן, היא מפני שאת המשקים הללו יש באדם, שיש בעצמותיו סודו מהחלב ששמה מאז לידתו ויש בין עצמותיו את הסחוס שהוא פשמן שמסיע לו בהזנת פרוני העצמות שלא יהיה מלוח ביסורים, וכו' הינו, מים, לקח ודבש שהתורה נמשלה אליהם, הם קנימים באדם והם מאכליו ומשקויו.

והתורה נמשלה למאכלים ולמשקים של האדם, מפני שמטרתה של התורה היא ללמדנו להפיר טובה לה' על המאכלים והמשקים הללו שנתנו לנו כדי לקנינו ולהברותנו, וסבה נוספת לכך שהתורה נמשלה למאכלים ולמשקים, בכדי ללמדנו להפנים את התורה לתוך נפשו ולהתנהג על ידה במדות טובות ואהבת ה', אם כן נמצא, שהתורה כשעצמה אינה העקר, אלא העקר הוא האדם עצמו שהוא נור הבראה והתורה נועדה עבורו כדי שישפנים אותה לתוך לבו ולמד ממנה להפיר טובה לה' על המזון שנותן לו, ולכן יש לחלל שבת וזקא עבור האדם, כדי להציל את חיי על מנת שיוכל לקום את התורה וללכת בדרכי ישראל.

להגביר את צד הטוהרה שבנו

ובזה יבאר מה שנקאמר בפרשתנו: "זאת קת התורה", ודרך של כל כך את הפוסק: "מי יתן טהור מטמא", ואמרו: כגון אברהם אבינו שגולד מרתו, והדבר נוגע לכל יהודי, שאנו זרע אברהם אבינו ואברהם עצמו נולד מרתו שעבד עבודה זרה, ואם כן אנו קורבים משרה ומטמא גם

המשך מתוקות הניסים

ביום הבר מצוה, האדם התקיימה השמחה פאלם, כל חברי הפתה לא הגיעו לשמחתי, כולל אותם שהזמנתי אותם, מלבד אחד מהם בלבד שגר ממש סמוך לאולם, שנסכס ואמר לי מזל טוב פנים קרות ונצא מיד. לא היה לי שום חבר שישיר או יקוד בשמחתי וגם את המתנה שהנהלת החידר הקצתה לכל מי שעושה בר מצוה שהלדים אמורים להביא אותה עבורו, החברים לא הביאו לי... השמחה עברה על בלב כבד ובעצר גדול ועד הים קשאני ממתפל בתמונות של הבר מצוה, אני רואה כן את העצבות הגדולה שהיתה לי באותו יום, כפי שבר על פני. קשחזותי הביתה, כנסתי הישר לחדרי ושם פראתי בבכי מה חורי הבינו היטב על מה אני בוכה, ואמרו לי: אנו מבינים את הקאב שלך אבל בודאי אתה מכין שאתה גרמת את זה לעצמך ואין מקום להתמרמר על אף אחד!

בשכלי הבנתי שאני אשם בזה, אך הרגש לא נתן לי לסלח לחברים, ולמחרת בבקר החלטתי שאני לא חוזר לחידר. הנרי נסו לשכנע אותי בכל דרך אפשרית לחזר, אך אני התעקשתי ביותר ונשארת בבית למשך כחדש. אבי שכנע אותי לבא ללמד אתו בכולל, הגעתי אליו לכולל למשך תקופה, אך מכיון שהאברכים עם לא התחסו אלי כלל והרגשתי מצדד מאד, הדבר גרם לי לאבד את החשק להמשיך ללמד שם, ומפאן החל מצבי החמו... התחלתי לשוטט ברחובות והורי מררו עלי בבכי, בכל יום פאשר הייתי חוזר הביתה בשעת ערב מאחרתי, הנרי היו ממתניים לי וממעיטים בשנה עבורי, לפעמים הייתי מגיע באחת עשרה בלילה ולפעמים גם באחת או שתיים בלילה, וקשהייתי חוזר, הם היו מסבירים לי כמה זה מסקן לשוטט ברחובות. מפעם לפעם הם היו אומרים לי: אתה בחור יהודי טהור ולא מתאים לקהלתנו בבוא

ברחובות מסתובבים אנשים רעים ומפנים... אך דבריהם לא נכנסו לאזני, מפני שמעולם לא פגשתי כאילו אנשים וחשבתני שמה מדברים דברים לא הגיוניים, מפני שיש להם מטרה להחזיר אותי הביתה. עד שיום אחד זה הגיע, אבל באפן נורא מאד! יום אחד, אחרי ששוטטי בארבע פנות ולא מצאתי שמחה לנפשי, חזרתי לכיון הבית בשעה אחת בלילה, הדרך לבית הייתה ארוכה, הייתי עיף מאד ומכיון שהיה לי סכום קספ בכיס, צפיתי שתעבר לדי מונתי ואסע עמה הביתה, אך הרחובות היו ריקים ללא כל נפש חיה, והנה לפתע אני מבחין ברכב שנוסע בכיון שלי, הרכב נעצר לדי והנהג פונה אלי באדיבות ואומר: בחור, לאיפה אתה צריך להגיע? אמרתי לו את הכתובת והוא אמר לי: אני אמיר להגיע קרוב לשם, אתה יכול לעלות. עליתי בשמחה לרכבו, מתוך הרגשה בטוחה « המשך המעשה בעמוד ד'

המושך מתקוות הניסים

כי חזונו של הנהג היתה פשל שומר תורה ומצוות, אלא שהבחנתי שהוא נוסע שלא לכונן שלי, אמרתי לו: אתה לא נוסע בדרך הנכונה, והוא השיב לי בשלילה: אל תדאג, אני מכיר את הדרך... פשוט אני צריך משהו באזור השני ולאחר מכן אקח אותך הביתה.

הוא המשיך בנסיעה מהירה, ויצר במקום שומם, שם הוא הוריד את הכפה מעל ראשו ותפס אותי בכח רב באופן שלא היתה לי שום אפשרות להתנגד אליו, והחל להכות אותי מכות נוראיות, תוך כדי שהוא זועק: יהודי מלכלך! זה הסוף שלך! עד שהרגשתי שנשמתי כמעט יוצאת מגופי כפשוטו.

באותם רגעים התעוררתי לתכלית, ובזמן כזה, שאני אמור לרחם על עצמי, התעוררו בלבי דווקא רחמים עצומים על הוריי, זכרתי את כל הלילות שהשארתי אותם כאובים ודאגים עד שעות מאוחרות בלילה, ואחרי הכל גם לא שמעתי בקולם כשהיהיו אותי ממוצב כזה שעלול לבוא, ורחמתי עליהם מאד, כי הבנתי שגם כעת הם ממתנינים לי וכנראה שהם לא יראו אותי חוזר כשאני חי...

ואז במהירות עצומה, עבר מול עיני המארע שגרם לי למצב המריר הזה; זכרתי היטב איך החלטתי שלא להזמין לבר מצוה את מי שאינו חבר שלי, ותוך כדי שאני חש שאני עומד לאבד את ההכרה, הוצאתי מפי בלחש את המלים הבאות: טאטע זיסער (אבא מתוק)! תציל את החיים שלי, ואני מבטיח לשמע בקול אבא ואמא ולחזור לחידי. כשפסימתי לומר את המלים הללו, נשמתי נעתקה מגופי! יראתי את גופי מלמעלה שהוא מוטל כאבן דוממת, ואתה חית אדם התאנח אנחה של ספוק שהצליח להרגי יהודי, השאיר אותי זריק על פך הארץ, וברח עם רכבו.

כעת אני מוצא את עצמי בבית דין של מעלה, שם אני שומע קול רם שקורא בשמי פלוני בן פלוני, באותם רגעים הגיעו קבוצות של מלאכים: משמאל עמדו מלאכים שחורים ומימין עמדו מלאכים בוהקים אור, המלאכים השחורים דברו תחלה ואמרו: הבחור הזה עזב את התורה והמצוות, הוריו והזהירו אותו לשמר על חייו ולשוב לדרך הישרי והוא לא עשה זאת, לכן מגיע לו להקטף מהעולם בלא עת.

לעמתם טענו מלאכי הרחמים: הבחור הזה טרם ביאתו לכאן עשה תשובה והבטיח למלך מלכי המלכים ברור הוא שאם הוא ימשיך לחיות, הוא יתקן את מעשיו וישקט דממה שזרה ואימה איומה אוהדת אותו.

לפתע אני רואה מרחוק את דמותו של הסבא רבה שלי שמעולם לא יראתי אותו במוחש, רק בתמונות, והוריי ספרו לי שהוא היה עובד ה' מפלג. בבית דין של מעלה המתנינו שהוא יתקרב, כשהוא הגיע הוא אמר: תנו לו לחזור לעולם הזה, כי הדרך ברור שהוא ישוב בתשובה. המלים שלו עשו רשם גדול וזלם השתתקו.

באותו רגע אני מוצא את עצמי בגופי כשהוא מתנגע באותה פנה שהייתי זריק. הרגשתי קר עצום, הדם שלי לא זרם למשך פרק זמן... זכרתי באופן ברור ביותר את כל המחזה הזה שראיתי, וידעתי שזו אמת לאמתה. רציתי לעמוד על רגלי, אך הדרך היה קשה לי, הגוף שלי היה כאוב מאד מהמכות הנוראיות שספגתי.

ישבתי על הארץ וחשבתי על מה שראיתי, לפתע עבר שם יהודי בעל דורת פנים שפנה אלי ושאל: מה אתה עושה כאן? לא רציתי לגלות לו שום דבר מיותר ואמרתי רק: גוי רשע הכה אותי מכות איומות.

היהודי הזה נתן לי ד' ואמר לי: עמוד! נעמדת. הוא שאל: היכן אתה גר? אמרתי לו את הכתבת והוא צעד אתי עד לביתי, מהלך דרך ארצה. במשך הדרך הוא דבר אתי על הזהירות שלא להסתובב ברחובות בשעות לילה ועל מצוות כבוד הורים.

הרגשתי שמדבר באדם קדוש והתביישתי להביט בפניו, כשהגעתי ליד דלת ביתי, השעיה היתה שתיים וחצי בלילה, הודיתי לאיש, דפקתי בדלת והוריי פתחו לי בפנים חרות ומלאות דמעות.

'איפה הייתי? מה קרה לך למה הפנים שלך חבולות?' אמרו בדאגה. 'הספור ארוך מאד' אמרתי. 'הכינו לך עם הרגשה קשה מאד של חשש שהיום אתה לא מאחר כמו בכל יום, מה קרה? אתה חזב לספר לנו!', אמרו הוריי.

אף על פי שהייתי מתש מאד ורציתי רק לעלות לישון, זכרתי את הקבלה שלי שבזכותה אני חי, לכבד את ההורים! ולכן ישבתי אתם ליד השלחן וספרתי להם את המעשה בשלמותו, כולל מה שראיתי למעלה. תוך כדי הספור, אמי התיפקה

מככי, גם אבי הזיל הרבה דמעות תוך כדי שתיהק של פמת מצוד.

וכך עליתי לישון, אך הוריי לא ישנו כל הלילה, הם ישבו והדליקו נרות לעלוי נשמת הסבא רבה, אמי אמרה תהלים ואבי למד משניות לעלוי נשמתו. בבקר התעוררתי בשעה שבה הייתי רגיל לקום בכל יום לחידה התנונתי יצאתי מביתי עם חייר רחב והודאה להורי לכונן החייד.

כשאני יצאתי מהבית, אבי דבר עם המלמד והודיע לו שאני חוזר לכתה ובקש שיקבל אותי כסבך פנים יפות, ואני, בלי לדעת מקה נכנסתי לכתה, כששרבי והילדים הבחינו בי וראו את פני המלאות חבלות, הם הביעו רחמים עלי ואז פניתי למלמד ואמרתי: אני מבקש להסביר לך כל מה החזיר אותי.

הוא נתן לי את הרשות לדבר, נעמדת ליד השלחן שלו ואמרתי: לך כלם יודעים מה הרחיק אותי מהחידה, הלא זה אני בעצמי, שנהגתי בצורה לא יפה שלא הזמנתי את רבכם לבר מצוה שלי, אבל כעת אני חוזר אליכם עם ספור מעולם האמת ואני חושב שהספור יקרה של שנה לך כפנים כדי למחל לי על מה שעשיתי לכם.

ספרתי את כל הספור והילדים היו מרתקים, כשפסימתי, בקשתי מהם שלא יפרסמו את הספור ואם הם מספרים אותו להוריהם, שיגידו שזה בתנאי שהם לא יספרו לאחרים, כי הדבר מביש אותי. כלם קמו אלי באהבה ובהערצה ומאז נהיינו חברים טובים ואת הבטחתי אני מתאמץ תמיד לזכרם, ומשתדל תמיד להתעלות בתורה, במדות טובות, ביראת שמים ובכבוד הורים.

את המעשה הזה שמרתי למשך שנים רבות לעצמי, אלא שמכיון שאני קורא בגילון שלכם מעשיות של גבורי רוח שמפרסמים אותם לזכר הרבים, לכן אורתי אמץ והחלטתי גם אני לפרסם את המעשה שלי בכדי שלא למגע טוב מבני אדם שיחזיקו על ידו.

ג.ב. באקש להשאר את פרטי האישיים במערכת ולא לפרסום.

הערת המערכת: צנת 'מכון מתיקות' פגשו את בעל המעשה, ולאחר שראו שמדובר באב משפחה יקר מאד, מסלתה ומשמנה של צבור יראי ה', קבלו ממנו את פרטי המעשה ונאוותו לפרסמו. והדברים מרעידים ומדברים בעד עצמם, 'והחי' יתן אל לבו'.

חדדים מתוקים

א. איך מגלים את מתיקות התורה? **ב.** אחרי מה ראוי להתלהט בתורה? **ג.** אצל מי התורה דומה לאדם שמשאיר את הנפש ללא קרור? **ד.** איזו עננה גורמת לאדם לעשות מחלקת? **ה.** מה יש לנו ללמד ממך דרכי הצדיק כדי להציל ממצדת המחלקת?

התשובות מונחות בתוכן גליון זה. ניתן לשלוח את התשובות לכתובת האי-מייל: 7885595@gmail.com או בהודעה קולית בקו 'קול מתיקות': 073-313-4395. בצירוף שם, כתובת וטלפון. | הווכה מפרשת שלח: צבי אלימלך קאהן, ירושלים.

הליכות של חסד

"זאת חקת התורה", לשון חק מציינו גם בפרסוק: "אם בחקתי תלכו". ויש לבאר, שהספה שנקתב בפרסוק זה לשון "הליכה" על חקות התורה, פדי ללמדנו שמטרת חקות ומצוות התורה הם להודות לה' על החסד שאנו בריאים ויכולים להלך בלכות עצמנו ברגלינו ולהולך ולנהל את ענינינו בלחות עצמנו, וברחמי ה' איננו חולקים הנזקקים להתלות בחסד הבריי.